

Урок 117. **ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО ЗАЙМЕННИК І ЧИСЛІВНИК**

Дата _____

Клас _____

Мета: повторити вивчене про займенник та числівник як частини мови; вдосконалювати вміння знаходити займенники й числівники в тексті, визначати їхні граматичні ознаки; вчити застосовувати здобуті протягом навчання в початкових класах мовні знання і мовленнєві вміння під час виконання навчальних і контрольних завдань; виховувати інтерес до вивчення мови.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Перевірка домашнього завдання (вправа 415)

II. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

III. ПОВТОРЕННЯ ОСНОВНИХ ПИТАНЬ РОЗДІЛУ

1. Хвилинка математики

Число – о + ківш – к – ш + рушник – руш = (числівник).

Коза – ко + й + меню – ю + віник – ві = (займенник).

2. Бесіда

— Яка частина мови називається займенником? Наведіть приклади.

— Замість слів якої частини мови вживаються займенники?

— Поясніть назву *займенник*.

— Як змінюються займенники?

— Якою є роль займенників у мовленні?

— Яка частина мови називається числівником?

— На які питання відповідають числівники? Наведіть приклади числівників.

— Як змінюються числівники? Наведіть приклади.

IV. ВИКОНАННЯ УСНИХ ТА ПИСЬМОВИХ ВПРАВ

1. Каліграфічна хвилинка

Бо се єн ос восени

— Доберіть спільнокореневі слова. Визначте спільну частину. Складіть з поданим словом питальне речення.

2. Словниковий диктант

Аеродром, будь ласка, ввечері, вдень, взімку, вісімдесяти, влітку, восені, вперёд, вранці, вчора, гардероб, гектар, гвинтівка, до побачення, держава, дисципліна, ззаду, інженер, кілометр, ліворуч, механік, мізинець, мільйон, назад, напам'ять, океан.

3. Фізкультхвилинка

Стали, діти, біля парт.

Кожен з вас здоров'я варт.

Піднімайте руки вгору,

Сонце сили додасть хворим.

Присідайте до землі,

Будуть сили немалі.

А тепер взяли за руки,

Хай покинуть слабкість й муки.

Нам же далі працювати,

То й здоров'я треба мати.

4. Робота за підручником (вправа 416, с. 182–183)

5. Робота в парах

— У кожному рядку сховалися «зайві» слова. Знайдіть їх.

Чотири, один, п'ятірка, шостий.

Ходять, п'ять, сидять, стояти.

Восьмий, далекий, восьмиповерховий, давній.

Два, він, вона, воно.

Сорока, рушниця, мішок, сорок.

Бігти, червоніти, їсти, п'ятий.

Я, сто, нас, мене.

6. Робота в групах

— Прочитайте по черзі вголос прислів'я та порівняння.

Говорить так, як 3 дні хліба не їв. Працює до 7 поту. Грати 1 скрипку. 7 1 не чекають. У 3 дуги зігнуті. Робить 5 через 10. 7 мішків гречаної вовни. 7 літ мак не родив, і голоду не було. Заробив у пана плату: з 4 дощок хату. 7 п'ятниць на тиждень.

7. Вибірковий диктант

— Випишіть займенники.

— Звідки ти і хто такий?

— Українець я малий!

— І яку ти знаєш мову?

— Українську колискову.

— Де живеш ти, хлопче, нині?

— В тополиній Україні.

— Ким ти станеш, як зростеш?

— Вибір же у нас без меж,

Але буду вірним сином

Нашій матері-Вкраїні!

8. Самостійна робота

— Запишіть прислів'я. Визначте числівники, підкресліть їх.

Брехня стоїть на одній нозі, а правда — на двох. Одному не страшно, а двом — веселіше. Природа одному мама, а другому мачуха. Одне літо ліпше, як сто зим. Хто один раз збрехав, тому на другий раз не повірять. П'ять днів нічого не робимо, на шостий відпочиваємо, на сьомий пригод шукаємо.

V. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

— Як ви оцінюєте свою роботу на уроці?

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Вправа 417 (с. 183).